

4. neděle velikonoční

Tělo Ježíše Krista po jeho zmrtvýchvstání bylo zduchovnělé, víc duchovní než hmotné. Z toho vyplývá, že ho mohli vidět, ale ne stále, a nemuseli ho hned poznat. Od té chvíle mohl být skrytý i za jinou podobou a tak ho křesťané začali rozpoznávat v chudých, nemocných apod. Ježíšovi učedníci se mohli dotknout jeho ran, ale i ty začaly dostávat podobu utrpení a bolestí jiných lidí a světa. Ježíšova přítomnost v tomto světě se stala tajemnější.

Podobu skrytého Boha si lidé vždy utvářeli a přibližovali podle svých představ. To lehce vedlo k představám mylným, a proto měl Izrael zakázáno si Boha jakkoli zpodobovat. Ale nějaké přirovnání to vždy vyžadovalo. Byla to třeba představa pána starostlivého hospodáře Hospodina, představa dobrého a milosrdného Otce a také představa odpovědného Pastýře, ke které se Ježíš sám přihlásil. (Janovo evangelium kap. 10.) Izraelité byli tradičně historicky pastevecký národ od Abela přes Abraháma a Davida až po pastýře betlémské. Měli to takřkajíc v krvi a mluvilo to k nim samo.

Pastýř nebyl žádný honák kovboj, který žene stádo bičem před sebou, ale pastýř šel sám vpředu, volal, mluvil, stádo ho poznávalo hlavně podle hlasu a následovalo ho. Hole, kterou měl v rukou, se stádo nebálo, ta nebyla na bití, ale na odhánění nebezpečí a ochranu stáda, proto v Žalmu 23. zpívali: „Tvůj kyj a tvá hůl, ty jsou má útěcha.“ Pastýř nechodil ke stádu jen na směnu do práce, ale byl s nimi stále, srostl se stádem, patřil k němu, spával ve dveřích ohrady nebo stáje, aby ho chránil. To jsou ti pastýři, kteří o vánoční noci, když ostatní spali, tak bděli na stráži a mohli být tajemně osloveni. Vydat se při ochraně stáda i do vlastního nebezpečí bylo asi časté. Tak David vzpomíná, že se musel umět postavit i lvu a medvědu.

Toto všechno vedlo k tomu, že mohl Ježíš v přirovnání říci: „Já jsem dobrý Pastýř, já jsem dveře k ovcím.“ A lid se mohl ztotožnit se slovy žalmu: „Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám, dává mi prodlévat na svěžích pastvinách, vodí mě k vodám, kde si mohu odpočinout.“

Tím vším se tedy pro nás stává Ježíš zmrtvýchvstalý a my se ho učíme ve světě rozpoznávat. Někdy ale také může dávat účast na této své podobě jinému a činí z člověka pastýře - rodiče, duchovního, politika...

Představa stáda však v nás může působit i rozporuplné pocity. Nechceme být stádem, které je ovládáno, které jde za někým slepě. Je přece tolik příkladů a zkušeností, že to nějaký vůdcovský typ zneužil a že se pak mnozí tloukli do hlavy a říkali, - jak jsme mohli být tak slepí. Současná pandemie ukázala, jak je snadné ovládnout lidi strachem a rozbít vztahy a zbořit svobody. Jsme přesvědčeni, že máme právo na důkladné objasnění všech důvodů a okolností, abychom se mohli svobodně rozhodnout. Jsou však situace, kdy není čas všechno vysvětlovat nebo se nejeví rozumné a bezpečné sdílet všechny okolnosti, kdy je více objektivně rozumných názorů a autorita se musí rychle rozhodnout a systém při tom neumožňuje věci společenské úplně oddělit od věcí politických. Naše periferní vidění a poznání s tím nemusí být spokojeno.

Rozlišením pro nás má být, jestli jde v zásadě o věci mravně dobré nebo zlé, jestli jde o obecné dobro lidí, nebo jen sobecké zájmy jednotlivců nebo skupin. Nepůjde to bez důvěry i připravenosti nést spolu netušené dopady jednání, která byla dobře míněna. Vážnou hospodářskou krizí můžeme už vidět jako realitu, ale ne jako katastrofu, když zisk nebude jediným cílem, ale bude se myslet na národní soběstačnost a solidaritu s nejchudšími ve světě, když se na cizince nebude dívat jen jako na levnou pracovní sílu. Od křesťanů se očekává, že budou situace i odpovědné lidi svěřovat Bohu, aby On to tajemně i skrze ně vedl. Věřím, že tato skrytá účast na starosti o svět také nese plody. Když pastýři milují své stádo a stádo může pastýřům důvěřovat, nemusí se ničeho bát.